Sosiaali- ja terveysministeriö

Hallintovaliokunta

HE 70/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Jussi Lind
erityisasiantuntija
6.11.2024

Jälkikäteistarkistuksesta

- Menettelyn voi arvioida lisäävän kustannusten hillinnän kannustimia verrattaessa nykysäädösten mukaiseen menettelyyn, omavastuu toimii molempiin suuntiin
- Kannustimien jatkokehityksessä tulisi tarkastella myös mekanismeja, joissa kustannusten hillinnän kannustimien ohella nousisi vahvemmin esille myös yksittäisen hyvinvointialueen kannustimet saavuttaa tavoiteltuja tuloksia
- Jälkikäteistarkastuksen jakautuessa kaikille alueille on perusteltua, ettei lisärahoitusta huomioida jälkikäteistarkastuksessa
- Omavastuuosuuden ja ehdotetun porrastuksen vaikutuksia hyvinvointialueiden rahoitukseen tulee tarkastella tulevina vuosina, jotta mahdolliseen kustannusten ja rahoituksen väliseen eriytymiseen voidaan ajoissa reagoida ja tarvittaessa myös muuttaa omavastuuta, mikäli tarvetta siihen ilmenee.

Asiakasmaksuista

- Asiakasmaksusääntelyn muutosten huomioiminen rahoituksessa on perusteltua, pohjimmiltaan kyse on siitä, mitä tehtäviä ja missä määrin rahoitetaan verovaroin ja missä määrin palvelun käyttäjän omalla kustannuksella
- Asiakasmaksusääntelyn muutosten huomioiminen valtion rahoituksen tasossa ohjannee paikallisia päättäjiä nostamaan asiakasmaksutasoja, kun vaihtoehtoina on tällöin joko maksuperusteiden nostaminen tai palvelutason laskeminen.
- Muutosten automaattinen huomioiminen valtion rahoituksen tasossa poistaisi mahdollisuuden pyrkiä lisäämään hyvinvointialueiden kokonaisrahoitusta ja parantamaan hyvinvointialueiden taloudellista asemaa asiakasmaksusääntelyä muuttamalla.
- Asiakasmaksumuutosten (kuten myös tehtävämuutosten yleisemminkin) todellinen euromääräinen vaikutus tulisi saada mahdollisimman realistisesti arvioitua. Mikäli asiakasmaksuasetuksen muutosten vaikutusarvio ei vastaisi sitä euromäärää, mikä muutoksesta todellisuudessa aiheutuu alueiden maksutuloihin muutos tulee kuitenkin otetuksi huomioon rahoituksen jälkikäteistarkistuksessa kahden vuoden viiveellä.

Kiitos

Sosiaali- ja terveysministeriö